

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Përmbledhje Studimore Gratë dhe Prona

Kjo përmbledhje studimore analizon të drejtat pronësore dhe të trashëgimisë në Kosovë me fokus në qasjen e grave në ato të drejta nga perspektiva legislative, perspektiva e zbatimit dhe nga perspektiva e qëndrimeve të grave dhe fëmijëve. Ndërsa perspektivat legislative dhe e zbatimit janë analizuar nga dokumentet dhe raportet ekzistuese ligjore, qëndrimet e grave dhe fëmijëve përmbledhin të dhëna cilësore dhe gjetje nga mbi 20 debate me rreth 400 gra dhe fëmijë që vijnë nga zonat rurale dhe urbane. Këto debate fillimisht diskutuan për barazinë gjinore në Kosovë dhe si perceptohet ajo dhe pastaj gradualisht kalojnë në sfidat rreth qasjes së barabartë në të drejtat pronësore.

Përmbledhje ekzekutive

Kjo përmbledhje studimore është prodhuar si pjesë e projektit “Mbroje të drejtën tënde” implementuar nga Women 4 Women Kosova nën Programin e Angazhimit të Barazisë - E4E, financuar nga Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar - USAID Kosovë dhe mbështetur nga Qendra për Burime dhe Trajnime Avokuese - ATRC. Qëllimi i këtij projekti është të rrisë ndërgjegjësimin në mesin e grave dhe fëmijëve për të drejtat pronësore dhe trashëgimore të grave dhe për të fuqizuar gratë për të kërkuar atë të drejtë. Në këtë drejtim, mbi 180 gra që vinin nga komuna të ndryshme në të gjithë

Deklaratë mohimi: Kjo përmbledhje studimore është prodhuar me mbështetjen e përgjithshme të Popullit Amerikan përmes Agjencisë së Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar - USAID. Përmbajtja në këtë dokument është përgjegjësi e Women 4 Women Kosova dhe nuk pasqyron në vetvete pikëpamjet e USAID-it ose Qeverisë së Shteteve të Bashkuara. Projekti ‘Mbroje të drejtën tënde’ implementohet nga Women 4 Women Kosova, përmes Programit ‘Angazhimi për Barazi’ - E4E, financuar nga Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar - USAID dhe implementuar përmes Qendrës për Trajnime dhe Burime Avokuese - ATRC

Kosovën morën pjesë në sesione informative për përditësimet në lidhje me legjislacionin për të drejtat pronësore dhe trashëgimore, si dhe Strategjinë Kombëtare për të Drejtat Pronësore. Projekti gjithashtu mbështeti dhe fuqizoi 15 gra, të cilat kanë regjistruar pronën në emrin e tyre ose si pasuri të përbashkët martesore, në avancimin e aktivitetit të tyre të afarist ose ekonomik. Së fundi, projekti targetoi fëmijët dhe të rinjtë për aktivitete sensibilizuese dhe organizoi debate që mobilizuan mbi 400 gra dhe fëmijë për të diskutuar në lidhje me sfidat e trashëgimit të pronës, përfitimet e të pasurit në pronësi të pasurie, si dhe legjislacionin aktual në lidhje me të drejtat pronësore dhe trashëgimore.

Të drejtat pronësore në Kosovë

Korniza ligjore që adreson të drejtat pronësore dhe trashëgimore në Kosovë ofron mundësi të barabarta për pjesëmarrjen e femrave dhe meshkujve. *Rendi kushtetues i Republikës së Kosovës bazohet në parimet e lirisë, paqes, demokracisë, barazisë, respektimit të të drejtave dhe lirive të njeriut dhe sundimit të ligjit, mosdiskriminimit, të drejtës së pronës, mbrojtjes së mjedisit, drejtësisë sociale, pluralizmit, ndarjes së pushtetit shtetëror dhe ekonomisë së tregut. (Kushtetuta, neni 7, paragrafi 1)*

Në këtë drejtim, disa nga aktet kryesore ligjore që rregullojnë të drejtat pronësore dhe trashëgimore përfshijnë:

- Ligji Nr. 2004/32 Ligji për Familjen i Kosovës;
- Ligji Nr. 2004/26 për Trashëgiminë në Kosovë;
- Udhëzimi Administrativ (GRK) Nr. 03/2016 për Masat e Veçanta për Regjistrimin e Pasurive të Paluajtshme të Përbashkëta në Referencë të të dy Bashkëshortëve;
- Strategjia Kombëtare e Kosovës për të Drejtat Pronësore.

Sipas Instrumenteve ndërkombëtare që janë të zbatueshme në Kosovë që përfshijnë Konventën për Eliminimin e të Gjitha Formave të Diskriminimit Kundër Grave (CEDAW), e përshkruar si një konventë ndërkombëtare e të drejtave për gratë. Konkretisht, Konventa kërkon që shtetet të ndërmarrin të gjitha masat e duhura për të eliminuar diskriminimin ndaj grave në të gjitha çështjet që lidhen me martesën dhe familjen, dhe në veçanti për të siguruar të njëjtat të drejta për bashkëshortët në lidhje me pronësinë, përvetësimin, menaxhimin, administrimin, gëzimin dhe disponimin e pasurisë. (CEDAW, neni 16.1). Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut njih rëndësinë e të drejtave në pronë, duke deklaruar se (1) Gjithkush ka të drejtën e pronësisë, qoftë individualisht ose në bashkëpunim me të tjerët. (2) Askush nuk mund të privohet në mënyrë arbitrare nga e drejta e tij/saj e pronësisë (Deklarata, neni 17).

Gjetjet kryesore nga debatet:

Debatet u zhvilluan me mbi 20 grupe (shumicë dhe jo-shumicë) virtualisht ku jemi përpjekur të trajtojmë tema të ndryshme si *Stereotipet Gjinore, Regjistrimi i pasurisë si një pronë e përbashkët martesore, Trashëgimia e Grave nga familja e lindjes, Trashëgimia e Grave nga bashkëshorti i ndjerë*, etj. Këto debate u bashkë-lehtësuan nga Zyrtarë Komunalë të Gjinisë nga një numër komunash, studentë të Juridikut dhe Agjente për Ndryshim të Grave të cilët u rekrutuan për të ndjekur aktivitetet e ndërgjegjësimit në komunitetet e tyre.

Përmbajtja e shpërndarë në këtë përmbledhje studimore bazohet në historitë personale të grave, mesazhet dhe mendimet e tyre në lidhje me temën. Rajonet gjeografike të përfshira në këto debate përfshijnë Komunitatet e Prishtinës, Ferizajt - fshati Balaj, Komogllavë dhe Rahovicë, Kaçanikut - fshati Dubravë, Podujevës - fshati Batllavë, Mitrovicës - fshati Vaganicë, Lipjanit, Fushë Kosovës, Drenasit dhe Malishevës.

Disa nga gjetjet kryesore nga debatet ishin:

- Faktorët kryesorë që i pengojnë gratë të kenë qasje dhe kontroll të barabartë në pasuri përfshijnë: normat shoqërore diskriminuese të ngulitura, mungesën e një qasjeje të ndjeshme gjinore ndërmjet institucioneve, qasjen e dobët në shërbimet ligjore dhe kapacitetet e dobëta të zbatimit të ligjit

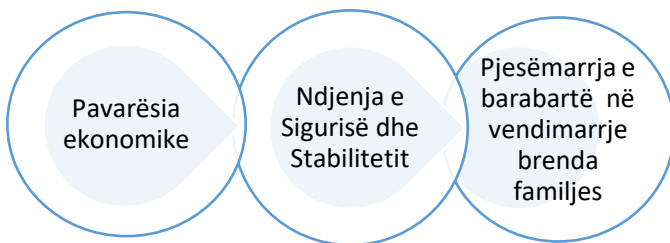
- Fenomeni i përjashtimit nga trashëgimia ndodh kryesisht për dy arsye, që janë: ndjenja e turpërimit dhe frika për të vizituar anëtarët e familjes së tyre nëse ata trashëgojnë pasurinë në mënyrë të barabartë me anëtarët meshkuj të familjes, dhe bindja se prona nuk përket grave pasi ato nuk sjellin ndonjë kontribut financiar në familje
- Ndërgjegjësimi i grave dhe anëtarët e tjerë të familjes për të drejtat pronësore dhe trashëgimore mbetet një sfidë që rezulton në një gamë të madhe problemesh kur bëhet fjalë për kërkimin e këtyre të drejtave
- Të pasurit në pronësi pasurinë përmirëson në mënyrë drastike pozicionin e saj në ekonomi, duke u bërë më e pavarur financiarisht dhe zgjeruar nivelet e proceseve të vendimmarrjes brenda familjes

Pse kanë rëndësi të drejtat pronësore?

Ë drejta e pronës në të drejtë themelore të njeriut, e njohur në kuadër të Nenit 17 të Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut (UDHR), e cila thekson se *Gjithkush ka të drejtë të ketë pasuri vetëm ose në bashkëpunim me të tjerët dhe se askush nuk do të privohet arbitrarisht nga e pasuria e tij/saj*. Duke pasur parasysh atë që është thënë, rritja e ndërgjegjësimit mbi legjislacionin aktual në lidhje me pronën dhe të drejtat e

trashëgimisë tek gratë ndikon në mënyrën e tyre të jetesës në shumë aspekte. Pronësia e tokës së grave është një lidhje në fuqizimin ekonomik të grave, të pasurit e një hapësire të sigurt në shtëpi dhe të qenit më e sigurt në marrjen e vendimeve të tyre. Ne kemi qenë dëshmitarë se qasja e grave në tokë ka përmirësuar pozicionin e tyre në mirëqenien. Zotërimi i një prone në emrat e tyre ka hapur dyert për të përfituar nga grante dhe subvencione të ndryshme të cilat i ndihmuan ato në ndjekjen e ideve të tyre në biznes. Në këtë drejtim, një përmirësim tjetër i rëndësishëm ishte ndjenja e të qenit më të sigurt në shtëpitë e tyre në rast të viktimave të mundshme nga dhuna në familje. Gjatë pandemisë, rëndësia e të pasurit pronësi të pronës u vu në dukje kur rastet e dhunës me baza gjinore u ngritën globalisht dhe gratë u detyruan të ndajnë të njëjtën shtëpi me dhunuesin.

Figura 1.1 Rëndësia e pronësisë së pronës

Stereotipet gjinore të ngulitura që nga fëmijëria

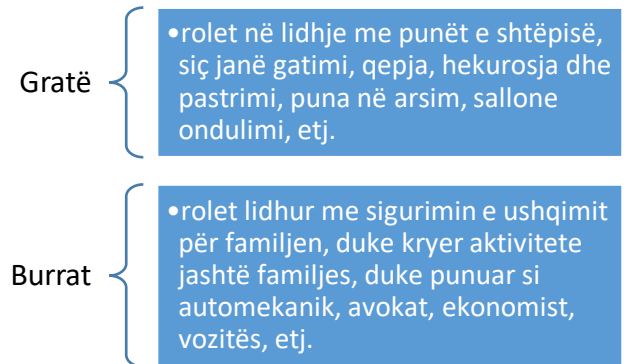
Stereotipet gjinore se *kush mund të jetë, ku përkisni dhe në çfarë jemi të mirë* kanë pasojë të rëndësishme në jetën e mëtejshme. Shumica

e mendimeve ndërmjet grave dhe burrave të rinj të moshës 14-20 vjeç, ishin relativisht diskriminuese. Kur u pyetën se cilat profesione janë më të përshtatshme për gratë, përgjigjja më e zakonshme përfshinte të qenit floktare, puna në arsim ose rrobaqepësia. Stereotipet e tilla kanë ndikuar drejtpërdrejt në mendimin e burrave kur diskutojnë për gratë në pronë. Shumica e të rinjve nuk e pranuan idenë e një gruaje që posedon pronë, pasi që bazuar në mendimet e tyre ato nuk sjellin të ardhura të larta financiare në familje. Ne vumë re se fëmijët që vinin nga zonat më rurale kishin një qëndrim më tradicional në krahasim me ata që vinin nga zonat urbane. Pavarësisht nga kjo, të dy grupet kishin një ide për rolet gjinore brenda familjes duke dalluar rolin e grave në kujdesin për fëmijët, gatimin, pastrimin dhe kujdesin për kopshtin, në krahasim me burrat ku ata kryesisht shiheshin të angazhuar jashtë shtëpisë – aktivitete fitimprurëse. Në grupmoshat më të reja (13-15), fëmijët kishin disa ide diskriminuese si perceptimi i ngjyrës rozë si një ngjyrë vetëm për vajzat ose loja me makina si një aktivitet vetëm për djemtë. Sidoqoftë, ne gjithashtu kemi qenë dëshmitarë të mospërputhjeve sesi fëmijët i perceptojnë stereotipet gjinore bazuar në moshën e tyre. Djemtë e rinj (14-17) duket se kishin një qasje më të paanshme kur u pyetën për rolet gjinore brenda familjes. Një djalë nga Komuna e Malishevës kujtoi: "Nuk do të kisha problem të shërbeja çaj kur kemi mysafirë". Sidoqoftë, në krahasim me djemtë që janë më të rritur në moshë (+17), ata

kishin qartë pikëpamje të ndryshme. "Do ta rregulloja shtratin tim vetëm nëse motra ime nuk është në shtëpi ose është e zënë me diçka tjetër" - kujton një djalë i moshës 19 vjeç nga Komuna e Podujevës, fshati Orllan. Vajzat nga të gjitha grupmoshat ishin më pak të pavarura kur krahasoheshin me vëllezërit e tyre, një vajzë e re 15 vjeç nga fshati Balaj kujton: "Nuk është e drejtë që vëllai im të shkojë të shoqërohet me miqtë e tij kur të dojë dhe unë nuk e kam të njëjtën mundësi", një vajzë tjetër nga Komuna e Podujevës kujton "Ne jemi mësuar që kujdesi për shtëpinë është i detyrueshëm për vajzat dhe opsional për djemtë". Gjatë debatit ne gjithashtu zbuluam se familjet që jetojnë në familje të zgjeruara përballen me më shumë vështirësi për të kapërcyer stereotipet gjinore në krahasim me familjet më të vogla. Në përgjithësi, mund të thuhet se mosha është një faktor tjetër i identifikuar për të ndikuar në mënyrën se si fëmijët i perceptojnë rolet gjinore. Fëmijët e grupmoshës prej 14 deri në 16 vjeç duket se ishin më pak të njëanshëm kur diskutonin për rolet gjinore brenda familjes, shkollave ose institucioneve të tjera arsimore, në krahasim me grupmoshat e moshuara që ishin më të prirur në ndryshimin e ëndrimeve ndaj një perspektive të paanshme gjinore. Në përgjithësi, mund të thuhet se fëmijët nga grupmoshat më të reja dhe që vijnë nga zonat më urbane duket se ishin më pak të njëanshëm kur diskutonin për rolet gjinore brenda familjes, shkollave ose fushave të tjera, kur krahasoheshin me grupet e kundërta. Mbi këtë bazë, ne konkludojmë se

familja është qeliza themelore e të mësuarit dhe zhvillimit të qëndrimeve, kështu që zhvillimi i më shumë diskutimeve të këtij lloji do të luante një rol vendimtar në zhvillimin e mendjes dhe sjelljes së fëmijëve.

Figura 1.2 Punët e stereotipizuara sipas gjinisë

Regjistrimi i pasurisë si pasuri e përbashkët martesore

Ne kemi qenë dëshmitarë se takimi me e modelet ideale i motivon gratë të kërkojnë të drejtat e tyre. Prandaj, gjatë kësaj pjese të debatit ne inkurajam gratë që kanë në pronësi pasuritë ndajnë përvojën e tyre. Gjatë debatit shumica e të pranishmëve nuk ishin në dijeni të mundësisë së regjistrimit të pronës si pronë e përbashkët martesore. Prandaj, u përpoqëm të orientojmë debatin drejt asaj që konsiderohet pasuri e përbashkët martesore në krahasim me bashkëpronësinë e pasurisë, procedurat e regjistrimit, shkallët e trashëgimisë, si dhe masat e veçanta për regjistrimin e pasurisë

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Mendimi i grave në trashëgiminë e pasurisë:

- ✓ "Unë mendoj se po kërkoj shumë nëse një trashëgimi pronësore nga lindja e familjes si dhe nga bashkëshorti im"
- ✓ "Të kesh harmoni në martesë është më e rëndësishme sesa të kesh pronë"
- ✓ "Nëse përpiqem të kërkoj të drejtat e mia pronësore do të shkaktoj probleme në martesë duke rezultuar në divorc"
- ✓ "Unë dhe motrat e mia u përjashtuam nga trashëgimia pa qenë në dijeni të saj, vëllai im u kujdes për pronën dhe ndërtoi një shtëpi ku ai ende jeton me bashkëshorten dhe fëmijët e tij"
- ✓ "Unë dhe motrat e mia vijmë nga një familje shumë e varfër, kishte aq pak për të ndarë, kështu që ia dhamë vëllait tonë të vetëm"

së paluajtshme të përbashkët në emër të të dy bashkëshortëve. Shumica e grave besuan se meqenëse nuk janë të angazhuar në aktivitete fitimprurëse, ato nuk duhet të jenë subjekt i pjesëmarrjes së barabartë me burrat në pasuri. "Unë nuk kam asnjë të drejtë mbi këtë shtëpi, nuk kam asnjë dokument që kam punuar për të ose jashtë kësaj shtëpie, duke kështu, unë nuk kam të drejtë të marr pjesë në proceset e vendimmarrjes në lidhje me pretendimin e të drejtave të mia në pasuri" kujton një grua që vinte nga fshati Komogllavë. Në këtë drejtim, ne zbërthijem konceptet e asaj që e bën një pasuri të përbashkët martesore, përfitimet e saj, si dhe peshën e kontributit të tyre në familje, monetare dhe jo-monetare. Janë shpjeguar shembuj ideal se si pronësia e pasurisë i ka ndihmuar ato të fillojnë një biznes, të marrin hua dhe të kenë kolateral. Gratë ishin menjëherë të motivuara nga dëgjimi i historive të këtyre sukseseve dhe shprehën vullnetin e tyre për të regjistruar pasurinë në emrat e të dy bashkëshortëve. Një grua nga fshati Dubravë dha komentet vijuese: "Burri im ishte në të njëjtën dhomë me mua dhe me

të vërtetë i pëlqeu debati. Pasi u informuam se kemi një pasurinë pronësi të përbashkët, ne filluam të bëjmë plane për regjistrimin e pasurisë në të dy emrat tanë."

Trashëgimia nga familja e lindjes

Diskutimi në lidhje me trashëgiminë e grave nga familja e lindjes u hap duke pyetur gratë se A mendonin se vëllezërit dhe motrat duhet ta ndajnë pasurinë në mënyrë të barabartë? Cilat janë përparësitë e trashëgimisë së pasurisë nga familja e lindjes? Ne i inkurajojmë gratë të shpjegojnë se si i perceptojnë ato të drejtat e tyre në pronë, kontributin e tyre në familje, si dhe faktorët që i pengojnë ato të kërkojnë të drejtat e tyre.

Mendimet e pjesëmarrësve në debat ishin shumë të ndryshme. Shumica e pjesëmarrësve besuan se ato janë të diskriminuara që nga momenti i lindjes, pasi që të kesh një djalë në një familje ishte gjithmonë më e preferueshme në familjet shqiptare sesa të kesh një vajzë.

Ato u përballën me shumë sfida sa i përket kërkimit të të drejtave të tyre pronësore, sepse kishin frikë të mos shkaktonin konflikte me vëllezërit e tyre dhe të mos i shihnin më kurrë. Ose, nëse ato do të pretendonin të drejtat në mënyrë të barabartë, ato përmendnin se do të ndjeheshin vërtet të turpëruara të vizitonin përsëri prindërit ose vëllezërit e tyre. Kjo arrin në përfundimin se për gratë, lidhja emocionale është më e rëndësishme sesa qasja në pronë.

Në ndërkohë, një grup grashë besuan se nuk meritojnë pjesëmarrje të barabartë në trashëgiminë e pasurisë sepse një ditë ato do të martohen dhe do të shkojnë në shtëpinë e bashkëshortit.

Një faktor shumë i rëndësishëm i përmendur pse burrat anëtarë të familjes nuk ndajnë pronën në mënyrë të barabartë me gratë, ishte se ata nuk duan që dhëndri të marrë përfitimet e tokës. Në këtë rast, ne kemi qenë dëshmitarë se mungesa e vetëdijes përbën një pengesë shumë të rëndësishme për të kërkuar të drejtat pronësore, sepse nuk është dhëndri ai që do të gëzojë përfitimet, është vajza dhe nipërit e tyre që do të kenë ato përfitime. Kjo e drejtë njihet në Ligjin për Familjen të Kosovës që thotë se (2) Pasuri e veçantë është gjithashtu pasuria e fituar gjatë kohëzgjatjes së martesës përmes trashëgimisë, dhurimit ose formave të tjera të fitimit ligjor (neni 46, paragrafi 2).

Duke marrë parasysh këtë, ne elaboruam konceptin e pasurisë martesore të veçantë - pasuria e fituar para martesës, pasuria e

trashëguar/dhuruar, pjesa e pasurisë së përbashkët që i përket secilit bashkëshort, vepra arti dhe pronë intelektuale.

Mbështetja te partnerët ose anëtarët meshkuj ka shkaktuar një pengesë për gratë për të pasur pronësi, duke rezultuar në mos pretendimin e të drejtave të tyre në tokë. Shumica e grave që vijnë nga zonat rurale dhe ato urbane, e perceptonin veten si të papërshtatshme për të trashëguar pronë nga familja e tyre e lindjes, duke deklaruar se: "anëtarët meshkuj të familjes ishin të vetmit që u kujdesën për familjen, ata zakonisht e kanë trashëguar pronën".

Gratë nuk ka të ngjarë të marrin në konsideratë mundësinë e zgjidhjes së martesës. Duke pasur parasysh këtë, zotërimi i pasurisë nuk është thelbësor për to, duke rezultuar në heqjen dorë nga trashëgimia.

Ana e ndritshme e rrëfimit qëndron në faktin se shumica e grave ranë dakord se ato do të veprojnë ndryshe nga prindërit e tyre, duke ndarë pronën në mënyrë të barabartë me fëmijët e tyre. Edhe pse, ato nuk ishin në dijeni të faktit se Ligji për Trashëgiminë parashikon që duke hequr dorë nga trashëgimia e tyre, ato të hiqnin dorë edhe nga emri i fëmijëve të tyre të mitur.

Megjithatë, një faktor tjetër i përmendur nga gratë se pse ato nuk trashëgojnë pasurinë nga familja e lindjes ishte se ato nuk duan të dëmtojnë ekonomikisht anëtarët e tyre meshkuj të familjes duke "marrë" pasurinë e tyre, pasi që një ditë ato do të martohen dhe

të mbështeten financiarisht nga bashkëshortët e tyre. Ne vazhdimisht morëm shembuj pasojat e mos kërimit të së drejtës në pronë, të qëndruarit në të njëjtën shtëpi me abuzuesin, duke përfunduar e pastrehë pas divorcit, duke u varur nga partnerët e tyre në shumë zona etj. Të gjitha ato ranë dakord me lidhjen e pronësisë së pronës me fuqizimin ekonomik. Gratë nuk do të qëndronin në një mjedis të dhunshëm nëse do të kishin pronë në emrat e tyre, të trashëguar nga familja e tyre ose si një pasuri e përbashkët martesore.

Trashëgimia e grave nga bashkëshorti i mbijetuar

Deri më sot, gratë përballen me diskriminim në trashëgimi pas vdekjes së bashkëshortit të tyre. Ky fenomen ndodh kryesisht për dy arsye, ose sepse pjesët e pasurisë janë të papërshtatshme ose sepse shtëpia martesore nuk ishte regjistruar në emër të njërit prej bashkëshortëve, por të një anëtari tjetër të familjes, dhe për këtë arsye nuk mund të konsiderohet se është pjesë e pasuria martesore.¹ Fakti që pasuria e blerë gjatë martesës rrallë është në emër të bashkëshortes femër kontribuon në këtë problem. Një grua që vinte nga Komuna e Lipjanit dha një shembull personal kur bashkëshortja ishte nxjerrë nga shtëpia nga

vjehri i saj, në momentin që bashkëshorti i saj kishte vdekur.

Këto raste duhet të ndalohen nga ligji, duke u dhënë mundësi grave të trashëgojnë pronë pavarësisht nga vlefshmëria e martesës së tyre ose nëse ato kishin një pasuri të përbashkët martesore. Në këtë kontekst, informaliteti i gjerë pronësor dhe heqja dorë nga të drejtat e trashëgimisë ka dobësuar pozicionin e grave në familje. Gratë përballen me shumë sfida pasi bashkëshortët e tyre vdesin, veçanërisht nëse nuk kishin fëmijë. Në shumicën e rasteve, bashkëshortja e mbijetuar nuk ka qasje në shtëpinë e saj ose ndonjë pasuri tjetër, duke e lënë atë me mjete joadekuate për mbijetesë. Në këtë kontekst, ne shpjeguam rëndësinë e regjistrimit të pasurisë në emër të të dy bashkëshortëve në mënyrë që të konsiderohet si pjesë e pasurisë martesore, në rast të ndarjes ose vdekjes së martesës.

Ky dokument është përgatitur nga Argjenta Svirca me kontributin e Iliriana Gashi, Vesa Rezniqui-Pallaska dhe Vjollca Suldashi.

Dokumenti original është shkruar në gjuhën angleze.

---

¹http://kryeministri-ks.net/wp-content/uploads/docs/National_Strategy_and_Annexes_ENG.pdf